

UZVAG

Uzay Vatan Araştırma Grubu

21 Mayıs 2024 Bilimsel Araştırma Bülteni

ChatGPT Rakibi Yapay Zeka Modeli Claude, Türkiye’de Kullanıma Açıldı: Türkçe Konuşuyor!

Eski OpenAI çalışanları tarafından kurulan yapay zeka şirketi Anthropic’in Claude yapay zeka modeli Türkiye’de erişime açıldı. Türkiye’deki kullanıcılar ücretsiz olarak Claude 3 yapay zeka modelini kullanabilecek. Claude yapay zeka modeli Türkçe dahil olmak üzere pek çok dilde hizmet veriyordu ancak Türkiye’den kullanıma kapalıydı. Claude, bugün itibarıyla Avrupa’ya giriş yaptı ve Türkiye’de aktif oldu. Kullanıcılar Claude’nin web sitesinden veya Claude iOS uygulamasını kullanarak yapay zeka özelliklerine erişebilecek. Claude 3, tıpkı tanıtılan GPT-4o gibi metinlerin yanı sıra fotoğraf, belge, görsel ve sesteki verileri analiz edebiliyor. Sorgularınıza yazılı yanıt veriyor. Claude, piyasadaki GPT modelleri içerisinde ChatGPT’nin ardından en yetenekli modeller arasında gösteriliyor.

<https://www.donanimhaber.com/chatgpt-rakibi-claude-turkiye-de-kullanima-acildi-turkce-konusu--177288>

Roketsan Tarafından Üretildi: Yerli Füze SUNGUR’dan Tam İsabet!

Türkiye savunma sanayiinde son yıllarda adeta atağa geçmiş durumda. Yerli ve milli savunma sanayii ekipmanlarıyla bölgede liderliğini sürdüren Türkiye kendi silahını, kendi uçağını, kendi gemisini yapar hale geldi. Yerli ve milli envanterini her geçen gün genişleten savunma sanayiimiz yeni bir ekipmanı daha bu listeye ekledi. Roketsan’ın sosyal medya hesabından paylaşılan SUNGUR, muharebe sahalarında Türkiye’nin gücüne güç katacak. Yapılan paylaşımda, “Asimetrik savaş yeteneğiyle hava savunmamızın etkin gücü SUNGUR’un test

UZVAG

Uzay Vatan Araştırma Grubu

21 Mayıs 2024 Bilimsel Araştırma Bülteni

paylaşılan bir gönderide, küçük bir kızılötesi spektrometre taşıması amaçlanan keşif aracı hakkında daha fazla ayrıntı sunuldu. Böyle bir spektrometre, Ay kayalarının bileşiminin yanı sıra suyun varlığını incelemek için de kullanılabilir. Bu gizemli mini aracın Chang'e 6'nın örnek alma görevini tamamlamak için mi kullanılacağını yoksa kendi bilimsel hedeflerine mi sahip olduğunu görmek için bir süre beklememiz gerekecek. Muhtemelen Chang'e 6, Ay'da hedeflenen Güney Kutbu-Aitken Havzası'ndaki Apollo kraterine inişini gerçekleştirdiğinde bunu öğreneceğimiz tahmin edilebilir.

https://www.chip.com.tr/haber/cin-ayin-uzak-tarafina-duzenledigi-change-6-gorevine-gizli-bir-robotu-da-dahil-etmis-olabilir_163490.html

GPS'e Veda mı? Kuantum Navigasyon Sistemi Başarıyla Test Edildi

Uzun zamandır üzerinde çalışılan ve GPS'e olan bağımlılığı sona erdirebilecek bir teknoloji nihayet gerçeğe dönüşüyor. Kuantum navigasyon sisteminin ilk ticari testleri başarıyla tamamlandı. Yeni teknolojinin gelecekte navigasyon dünyasında çığır açması bekleniyor. Infleqtion adlı bir İngiliz şirket tarafından geliştirilen kuantum tabanlı Konumlandırma, Seyrüsefer ve Zamanlama (PNT) sistemi, ultra soğuk atomlar ve kompakt Tiqker optik atomik saat gibi iki yeni teknolojiyi kullanıyor. Bu sebeple GPS'ten çok daha hassas ve güvenilir bir navigasyon deneyimi sunma potansiyeline sahip. Modern PNT teknolojisinin temel taşı hassas saatlerdir. Bu ilerlemedeki en önemli unsur taşınabilir ultrasoğuk atom üretiminin denkleme dahil olması. Mutlak sıfıra yakın soğutulmuş ultra soğuk atomlar kullanılarak oluşturulan kuantum ivmeölçerler ve jiroskoplara, GPS'den daha hassas ve bozulmaya karşı dayanıklı bir navigasyon sistemi ortaya çıkarıyor. Bu sistemler, dış referanslara ihtiyaç

UZVAG

Uzay Vatan Araştırma Grubu

21 Mayıs 2024 Bilimsel Araştırma Bülteni

duymadan, çok hassas bir şekilde konum ve hareket bilgisi sağlayabiliyor. Yeni teknoloji, mevcut uydu sistemlerini tamamlayarak son derece hassas ve istikrarlı navigasyon sağlamayı vaat ediyor. GPS'ten bağımsız şekilde çalışan kuantum navigasyon sistemi uçakların konumunu, yönünü ve hızını daha doğru bir şekilde belirlemelerini sağlayacak. Aynı zamanda GPS sinyallerinin kesilmesi (jamming) veya sahte sinyaller gönderilmesi gibi durumlardan etkilenmeyecek ve daha güvenli uçuşlara kapı aralayacak. Havacılık ve uzay şirketleri BAE Systems ve QinetiQ ile yapılan denemelerde QinetiQ'in modifiye edilmiş RJ100 Airborne Technology Demonstrator uçağı kullanıldı. Testler sırasında ilk kuantum uçak navigasyon sistemi büyük bir başarı elde etti. Uçuşta test edilen teknolojiler, Q-INS (Kuantum Inertial Navigasyon Sistemi) adlı yeni navigasyon sisteminin bir parçasını oluşturacak.

<https://www.donanimhaber.com/gps-e-veda-mi-kuantum-navigasyon-sistemi-basariyla-test-edildi--177300>

Üretken Yapay Zeka Kendi Başına Yeni İlaçlar Tasarlayacak

Belki Eli Lilly and Company adlı şirketi duymamış olabilirsiniz ancak bu şirket, çocuk felci aşısı ve insülini kitlesel olarak üreten ilk şirket olma özelliğine sahip. Aynı zamanda dün Fortune 500 listesinde 123. sırada yer alıyor. Bu şirketin kaynakları inanılmaz olsa da artık ilaç araştırmalarına üretken yapay zekayı entegre etmeye çalışıyor. Şirketin baş bilgi işlem ve dijital sorumlusu Diogo Rau, milyonlarca molekül arasında arama yapmak için üretken yapay zeka kullanıyor. Sistem, 5 dakika içinde insanların bir yılda sentezleyebileceğinden daha çok molekül üretebiliyor. Rau, AI tarafından tasarlanan ve güçlü ilaç adayları gibi görünen tasarımları şirketin bilim insanlarına sundu. Yöneticiler ve

UZVAG

Uzay Vatan Araştırma Grubu

21 Mayıs 2024 Bilimsel Araştırma Bülteni

Rau'nun kendisi de dahil olmak üzere bilim insanlarının yapay zeka sonuçlarını göz ardı etmesi bekleniyordu. Ancak durum hiç de böyle olmadı. Rao yaptığı açıklamada bilim insanlarının "Bu ilginç; bir molekülü bu şekilde tasarlamayı düşünmemiştik" dediklerini söyledi. Sağlık hizmetleri yöneticilerine göre yakın gelecekte tamamen yapay zeka tarafından üretilen ilaçları görmeye başlayacağız. Üretken yapay zekanın sadece ilaç endüstrisini değil, aynı zamanda bilimi yapma şeklimizi de değiştireceği belirtiliyor.

<https://www.donanimhaber.com/uretken-yapay-zeka-kendi-basina-yeni-ilaclar-tasarlayacak--176999>

Pamuk Şeker Kadar Hafif Gezegen Keşfedildi

Araştırmacılar, 2023'te ABD Havacılık ve Uzay Ajansının (NASA) tarafından keşfi duyurulan "WASP-193b" ötegezegeni hakkında yeni bulgular elde etti. "WASP-193b" ötegezegeninin boyutuna göre oldukça düşük yoğunluğa sahip olduğunu tespit eden araştırmacılar, "pamuk şeker" kadar kabarık ve hafif yapıya sahip olduğunu belirledi. Araştırmacılar, ötegezegenin çoğunlukla hidrojen ve helyumdan oluştuğu için bu kadar düşük yoğunluğa sahip olduğunu tahmin ediyor. Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nden (MIT) gökbilimci Khalid Barkaoui, "Gezegene süper kabarık diyoruz çünkü gezegen katı maddeler yerine çoğunlukla hafif gazlardan oluşuyor." dedi. WASP-193b, şimdiye kadar keşfedilen en az yoğun ikinci gezegen olarak kayırlara geçti.

<https://www.trthaber.com/haber/dunya-disi/pamuk-seker-kadar-hafif-gezegen-kesfedildi-857827.html>